

Утвърдил:

Директор:.....
/инж. Дилиана Стоименова/

УЧИЛИЩНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната стратегия за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най- добър старт в живота.

Стратегията на училището е изработена от екип от учители.

2. ПРИНЦИПИ

Училищната стратегия за превенция на отпадането на ученици кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по- голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата.
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

3. Визия на училището, относно СТРАТЕГИЯ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ

Стратегията за превенция на отпадане се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички ученици от района, ориентирани към съответната професионална област.

Визията на ПГ ”Св. Димитър Солунски” гр. Белослав като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците
- съчетаване на класно - урочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- работа с ученици в неравностойно социално положение;
- работа с ученици с различна етническа принадлежност;
- уютна и функционална образователна среда.

4. Идентификация на проблема:

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в

А: Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много ученици в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище.

В резултат на финансовите и икономически затруднения много ученици са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б: Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания.

Съществено влияние, свързано с преждевременно напускане на училище, биха могли да имат и рисковите неформални групи или приятелската среда на учениците.

В: Образователни причини

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание. Образователните причини са свързани с навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация. Големият брой отсъствия, ниските образователни резултати са също вътрешни за училищните процеси.

Г: Етнокултурни причини

Етнокултурното многообразие се изразява в специфичните етнически и езикови измерения. Етнокултурните причини са рискови и е необходимо да бъдат идентифицирани, анализирани и едновременно с това да бъдат прилагани адекватни мерки за тяхното неутрализиране.

Силно действащите вътрешногрупови норми и натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: отсъствие на познавателна мотивация сред учениците от тези общности, отсъствие на мотивация от страна на родителите от уязвими етнически общности за приобщаващо образование на децата им.

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем.

Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, тъй като на застрашените от отпадане ученици се предлага обучение в самостоятелна форма в нашето училище, но се появила една друга категория ученици, които са застрашени от отпадане. Анализирайки проблема констатираме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Някои имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

б. Анализ на ситуацията

През учебната 2025/2026 година в ПГ "Св. Д. Солунски" беше направена оценка на риска от отпадане на ученици от училището. Като рискови фактори, предшестващи отпадането, бяха идентифицирани:

- Продължително отсъствие от училище;
- Проблемна семейна среда;
- Трудна адаптация към изискванията в училище.

SWOT-АНАЛИЗ

1. Силни страни:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- Възможности за изява;
- Създаване на приятелска среда;
- Много добра материална база, която повишава качеството на учебния процес;
- Финансова подкрепа по отношение на:
 - Безплатен транспорт за учениците от други общини;

Осигурени учебници за всички ученици от библиотеката на училището;

Стипендии за ученици с отличен и много добър успех;

- Осигурено провеждане на учебна и производствена практика в реална работна среда;
- Извършване на дейности по превенция на отпадането.

2. Слаби страни

- Ниско входно ниво на знанията при постъпване в VIII клас;
- Слабо мотивирани ученици;
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчно ефективно взаимодействие училище - родители;
- Голям брой извинени и не извинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане;
- Слаба заинтересованост на родителите;

3. Възможности

- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване на потребностите и интересите им;
- нови форми за по - голямо ангажиране на родителите
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят учениците в риск да отпаднат от училище;
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на учениците, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството;
- периодична оценка и актуализиране на мерките;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции.

4. Заплахи

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението;
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на ученици от училище;
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане ученици;
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“;
- Липса на подкрепяща среда около училището;
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето.

Целева група: Ученици от VIII до XII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини - за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа.

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

Стратегическият въпрос, на който търси отговор настоящия документ е:

Кои са причините за ранно напускане на училище и кои са правилните стратегии и мерки, за да се предотврати?

6. Цели на стратегията:

6.1. Обща цел - Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

6.2. Подцели:

6.2.1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

Индикатор за постигане – не извинени и извинени отсъствия (намаляване)

6.2.2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес.

Индикатор за постигане - успеха на застрашените ученици.

7. Задачи и дейности за изпълнението им.

- Изработване ежегодно на Регистър на застрашените от отпадане ученици. Регистърът се води от училищния психолог по информация, подадена от класните ръководители;
- Изработване на индивидуални програми от училищния психолог за работа с регистрираните ученици, съответни на личните причини на ученика;
- Включване в плана на училищния психолог на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск;
- Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности;
- Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията.
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите - алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището;
- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема;
- Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви, включени към Годишния план на училището. В календара се включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на професията и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си.
- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.
- Дейности на УКБППМН с ученици, допускащи голям брой извинени и/или не извинени отсъствия и с техните родители;
- Взаимодействие с други институции за справяне с проблема.